

Çexovun "öldürdüyü" "Qağayı"ni teatrımız yenidən "diriltdi"

S on dövrlərdə teatra marağın azalması sərr deyil. Etilə edim ki, mən özüm də son illərdə teatra çox az getmişəm, bunların çoxu dəvətlə olub, az hallarda bilet alıb xoşladığım tamaşaşa baxmışam. Bəzən isə tamaşanın çox pis oynandığını görüb tənqid yazı ilə çıxış etmişəm. Sonuncu belə tənqidini yazım bir neçə il qabaq Gənc Tamaşçılar Teatrından olmuşdu. Bayram günlərində uşaqlar üçün qoyulan tamaşanı tənqid etmişdim. Lakin sonrakı dövrlərdə bu teatrin daha bir neçə tamaşasına baxmışam və narazı qalmamışam.

Dünən də elə bu teatrdə görkəmli rus yazıçısı, dramaturq Anton Çexovun "Qağayı" əsəri əsasında hazırlanmış eyniadlı tamaşaşa baxdıq. Əsəri heç uşaq vaxtı oxumuşdum və o qədər də xoşuma gəlməmişdi. Çünkü əsər o dövr cəmiyyətində müəyyən eybəcərlikləri göstərən də, lokal motivli idi, yəni elə teatr hayatına həsr olunub. Lakin bəzi personajların dili ilə yüksək materiyadan danışılır. Öz dövr üçün adı insanlar tərəfindən bəşə düşülməcəyək tərzdə.

Buna baxmayaraq, bəzən istedadlı rejissor hər hansı bir qəliz əsəri elə mükəmməl səhnələşdirə bilər ki, en sade tamaşacı da hər şeyi dərk edər. Bu əsər indiyədək teatrımızda qoyulmamışdı və təbii ki mən də baxmamışdım. Düşünürdüm ki, cansıxıcı bir tamaşa olacaq. Lakin yanılmamışdım...

Teatrin və tamaşanın quruluşçu rejissoru, əməkdar artist Nicat Kazımov Azərbaycan teatr tarixinin ilk dəfə müraciət olunan "Qağayı"nın premyerasında teatrin təmənmiş aktyorları yanaşı, gənc və istedadlı aktyorlarını da görmək imkanı yaratmışdı.

Bir tənqidçi jurnalist olsam da, yaxşı işləri təbliğ etmək və həqiqi qiymətini vermək lazımdır. Bu tamaşa peşəkarlıqla hazırlanmışdı və mükəmməl oynandı. Əsər özü məna və mahiyyət baxımından o qədər də yüksək səviyyəli olmasa da (şəxsi fikrimdir) rejissor işi, aktyor oyunu yüksək səviyyədə idi. Aktyorlar sözün həqiqi mənasında bu tamaşada ürkələ oynadılar, bütün potensiallarını ortaya qoydular. Və gözəl bir tamaşa alındı.

Qeyd edim ki, bu haqda yazıçı qərara alanda tamaşa haqda məlumat almaq üçün teatrin saytından bu məlumatları götürdüm. Tamaşanın quruluşçu rejissoru əməkdar artist Nicat Kazımov, tərtibatçı rəssamı Telman Şixiyevdir. Xoreoqrafik həll Nailə Məmmədzadəyə, müsiki tərtibatı Şəmşal Novruzlu, fəndlərin quruluşu İsa

ele girmişdi ki, adama elə gəlirdi ki, elə obraz özündür canlanıb gəlib səhnəyə. Digərləri de geri qalmışdı. Görünən o idi ki, teatrımızda yeni istedadlar yetişir, səhnədə ürkələ oynayan, rolu yaşayan, bütün varlığı ilə obrazı canlandıran gənc aktyorlar, aktrisalar formalıdır.

İndiki elektronika əsrində, texnoteron erada klassik səhne janrini, teatr mədəniyyətini yaşatmaq üçün hər cür potensialı var. İstedadlar var, dövlətin sayəsində müükəmməl şəraitli teatrlarımız var, biletlər çox ucuzdur, sadəcə cəmiyyət bu imkandan istifadə etməlidir.

Qeyd etməliyəm ki, tamaşaşa gəlməzdən əvvəl salonda daha çox orta və yaşı nəslin nümayəndələrini görəcəyimi düşünürüm. Nə olsun ki, bu, gənclər teatrıdır. Əvvəla bu əser səxici, klassikdir, ağırdır və düzən desək, gənclər üçün maraqsızdır. İkincisi, ümumiyyətə son vaxtlar gənclərin teatra marağı azalıb. Lakin bu tamaşa gənclərin sayı çox idi. Demək heç teatrımız yaşayacaq.

Əlbəttə, son vaxtlar teatra ma-

Əsədova məxsusdur.

Təməsada əməkdar artistlər Kəmələ Hüseynova, Nicat Kazımov, Rasim Cəfərov, Şövqi Hüseynov, aktyorlar Səbinə Məmmədova, Bəhrəm Həsənov, Kərəm Hadizadə, Anar Seyfullayev, Sevinc Mehraliyeva, Anar Səfiyev, Aygün Fətullayeva, Manaf Dadaşov, Nurlan Süleymanlı, Mikayıl Əliyev, Elgün Yəhyayev, Araz Pirimov, Ümman Budaqov, Mətləb Abuşov iştirak edirdilər.

Yalnız səhne tərtibatı bir az kəsad idi. Bütün tamaşa yalnız 1 dekorasiya üzündə keçir, olduqca sadə və darıxdırıcı bir səhnə fonudur. Lakin aktyorlar elə oynadılar ki, tamaşacı bunu hiss etmədi. Tamaşa təkçə səhnədə deyil, həm də zalda oynandı, aktyorlar ara cərgelərdə hərəkət edir və danışındalar ki, bu da kiçik səhnəni daha böyük miqyasda daşıyırı. Əlbəttə, bunlar texniki məsələlərdən, lakin tamaşçıların marağına səbəb oldu.

Aktyorlardan xüsusilə Bəhrəm Həsənovun, Sevinc Mehraliyevanın, Şövqi Hüseynovun, Səbinə Məmmədovanın oyununu daha çox bəyəndim. Onların performansı daha yüksək görünürdü. Xüsusən, Bəhrəm Həsənov öz roluna

raq azalsa da, klassik teatrsevərlər üçün bu, belə deyil. Lakin onların sayı çox deyil və tamaşalara alıqları biletlerin pulları ilə teatrları saxlamaq mümkün olmazdı. Azərbaycan teatrlarının yaşamasında

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Elmi-kütləvi, mədəni-maarif, təhsil proqramlarının hazırlanması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

İanlıldı, hətta yeniləri yaradıldı. İndi televiziya internet dövründə terartları yaşatmaq, təbliğ etmək lazımdır.

Sovet dövründə televiziylər teatr tamaşalarını çəkib efirə verirdilər, teatrlarda tamaşaşa qoyulacaq əsərlər haqda məlumat verirdilər, tamaşa haqda tehlili sütjetlər çəkirdilər. İnsanlar mədəni istirahət üçün daha çox kinoya, teatra gedərdilər. İndi insanların çoxu bəzən heç aylarla teatr sözü belə eşitmir, heç yadında düşmür, istirahət meyarları belə dəyişib.

Ona görə də, hesab edirəm ki, teatra mediamız dəstək verməlidir, teatrlar təbliğ olunmalıdır, onlarda bütün klassik və yeni tamaşalar səhnəyə qoyulmalıdır. Xüsusən gənclərdə teatra maraqlı oyalımlıdır. Gənclər Teatri gənclərin ideo-loji, mənəvi-əxlaqi cəhətdən sağlam fətəlşəhərlişləşdirilməsi üçün vacib mərkəzlərdən biri rolunu oynamalıdır.

Sonda belə gözəl tamaşaşa görə Gənc Tamaşçılar Teatrının rəhbərliyinə və bütün yaradıcı heyətə minnətdarlığımı çatdırıram.

Bu teatrdan heç kimlə şəxsi münəsibətim yoxdur, lakin müsbət işləri yazmaq, təbliğ etmək borcumuzdur. Bu teatrdan yeni gözəl tamaşalar gözləyirik.

Elçin Bayramlı